

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **Ing. R. P.**, zast. Mgr. Bc. Rudolfem Vinšem, advokátem se sídlem Západní 1448/16, Karlovy Vary, proti žalovanému: **Ministerstvo pro místní rozvoj**, se sídlem Staroměstské nám. 6, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2014, čj. MMR-20055/2014-83/1374, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2015, čj. 30 A 104/2014 - 42,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Krajský úřad Karlovarského kraje zamítl rozhodnutím ze dne 3. 11. 2011, čj. 856/SÚ, žádost 13 osob (mezi nimi žalobce) o obnovu řízení završeného rozhodnutím Magistrátu města Karlovy Vary, úřadu územního plánování a stavebního úřadu (dále též „stavební úřad“) ze dne 19. 2. 2008, sp. zn. SÚ/18272/07/Lo-328.3, kterým bylo změněno územní rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 21. 12. 2007, čj. SÚ/2209/06/Lo-328.3 o umístění stavby Bytové domy-Tuhnice. Změna spočívala ve snížení počtu bytů, umístění staveb, snížení výšky staveb, nerealizování parkovacích domů, úpravě křižovatky a úpravě některých sítí technického vybavení.

[2] Ministerstvo pro místní rozvoj zamítlo rozhodnutím ze dne 30. 6. 2014, čj. MMR-20055/2014-83/1374, odvolání a potvrdilo rozhodnutí o zamítnutí žádosti o obnovu řízení.

II.

[3] Žalobce podal proti naposledy uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Plzni. Krajský soud žalobu zamítl rozsudkem ze dne 30. 9. 2015, čj. 30 A 104/2014 - 42. Podle krajského soudu lze obnovu řízení povolit jen v případě kumulativního splnění dvou podmínek. Formální podmínkou je předpoklad, že vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy staly nepravdivými. Materiální kritérium představuje předpoklad, že tyto skutečnosti nebo důkazy mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, která byla předmětem rozhodování.

[4] V rozhodnutí o zamítnutí žádosti o obnovu řízení se uvádí, že pokud se prokáže potřeba odstranit z části pozemku kontaminovanou zeminu a odvést ji na skládku, pak se to jistě netýká rozhodnutí o umístění stavby, resp. změny územního rozhodnutí, které by mělo být předmětem obnovy řízení. Žalobce uplatnil v žalobě pouze námitky týkající se formální podmínky pro obnovu řízení. Namítl, že vyšly najevo dříve existující skutečnosti a důkazy. Vůbec však nebrojil proti názoru žalovaného o nesplnění materiálního kritéria, tedy proti tvrzení, že jím namítané skutečnosti neměly místo v územním řízení. S ohledem na kumulaci podmínek pro povolení obnovy proto nemohla být žaloba podle krajského soudu úspěšná.

[5] Krajský soud žalobci rovněž vytkl, že ačkoli se žaloba soustřeďuje na kontaminaci území, žalobce nevyjádřil, jaké právo či práva mohou být přímo dotčena. Následky znečištění mohou být stavbou eliminovány nebo naopak zhoršeny. K tomu však zpravidla dochází až realizací záměru. Bylo na žalobci, aby tvrdil a prokázal ve stavebním řízení, že jeho práva mohou být nebo byla přímo dotčena v souvislosti s kontaminací již územním rozhodnutím o umístění stavby a nemohou být zohledněna až v navazujícím rozhodnutí o vydání stavebního povolení. Žaloba však žádná taková tvrzení neobsahuje.

III.

[6] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Krajský soud chybně posoudil, zda lze v řízení o umístění stavby namítat existenci ekologické zátěže, resp. to, zda by mohla mít tato skutečnost vliv na konečné rozhodnutí ve věci, pokud by byla známa v původním řízení. Podle stěžovatele není podstatné, zda lze námitku o ekologické zátěži případně uplatnit i v jiném řízení. Podstatné naopak je, zda byl oprávněn ji uplatnit rovněž v řízení o umístění stavby. Kontaminace území, na němž má být stavba umístěna, je důvodem, pro který je třeba přiznat ochranu vlastníkům sousedních nemovitostí. Umístěním stavby dojde k zásahu do podloží. To může mít za následek zhoršení kontaminace území a její rozšíření na okolní pozemky. Je nezpochybnitelné právo žalobce na ochranu před kontaminací ekologicky závadnými látkami, neboť je vlastníkem nemovitosti v sousedství.

[7] Stěžovatel odmítl argumentaci krajského soudu, že nevyjádřil své právo, které může být přímo dotčeno územním rozhodnutím. Územní rozhodnutí vůbec nebralo v potaz

skutečnost, že se na území nacházejí ekologicky závadné látky. Stěžovatel považuje za absurdní, aby v řízení o umístění stavby nebylo možné zohlednit námitku týkající se ekologické hrozby. Stěžovatel se domnívá, že tzv. materiální kritérium povolení obnovy bylo splněno.

IV.

[8] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s právními závěry krajského soudu. Poukázal na to, že stěžovatel zmínil v kasační stížnosti společnost České nemovitosti a. s. jako osobu zúčastněnou na řízení, což však v řízení před krajským soudem neučinil.

[9] Podle žalovaného stěžovatel neporozuměl rozsudku krajského soudu, pokud mu podsouvá názor, že kontaminaci území nelze zohledňovat v územním řízení, ale až v řízení o vydání stavebního povolení. To krajský soud nevyslovil. Krajský soud zamítl žalobu pro nesplnění podmínek pro obnovu řízení, zejm. materiální podmínky. Úvaha krajského soudu se týkala výlučně splnění materiální podmínky pro povolení obnovy řízení a nelze ji interpretovat bez kontextu, v jakém byla vyslovena.

[10] Žalovaný zdůraznil, že právo stavbu fyzicky provést vzniká až vydáním stavebního povolení, ve kterém stavební úřad posuzuje též vliv stavby na okolní prostředí [§ 119 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“)]. Pokud tedy stěžovatel namítl, že umístěním stavby nepochybně dojde k zásahu do podloží, což může mít za následek zhoršení kontaminace a její rozšíření na okolní pozemky, patrně míní *„umístěním stavby“* její skutečné provedení.

V.

[11] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti zamýšlel nad tím, proč stěžovatel uvedl v kasační stížnosti jako osobu zúčastněnou na řízení společnost České nemovitosti a. s. Stěžovatel však uvedl tuto společnost již v žalobě podané ke krajskému soudu. Z kasační stížnosti neplyne, že by se stěžovatel domáhal zrušení rozsudku krajského soudu z důvodu procesního pochybení, kterým krajský soud nesprávně zamezil vstup do řízení osobě, které by svědčila práva osoby zúčastněné na řízení. Výše uvedená společnost byla vymazána z veřejného rejstříku již k datu 3. 9. 2012. Ze soudního spisu krajského soudu plyne (čl. 32-34), že krajský soud řádně vyrozuměl osoby, které připadaly v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení a poučil je o jejich právu uplatňovat v řízení práva. Tyto osoby svého oprávnění nevyužily a krajský soud s nimi správně nejednal jako s osobami zúčastněnými na řízení.

[14] Bylo třeba posoudit, zda skutečnosti uváděné stěžovatelem v řízení o povolení obnovy územního řízení završeného rozhodnutím o změně územního rozhodnutí byly způsobilé naplnit zákonné podmínky pro povolení obnovy řízení a zda žalovaný rozhodl

zákonně, pokud potvrdil názor prvostupňového orgánu, že tomu tak nebylo. Současně bylo třeba respektovat, že správní soudy nepřezkoumávají napadená správní rozhodnutí v celém rozsahu, ale v zásadě v rozsahu žalobních bodů – konkrétních skutkových či právních tvrzení, pro která žalobce považuje žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).

[15] Podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu se řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci obnoví na žádost účastníka řízení, jestliže vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými a pokud tyto skutečnosti nebo důkazy mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.

[16] Krajský soud správně zdůraznil, že obnovit řízení lze za splnění dvou předpokladů. Prvním (formálním) je existence skutečností nebo důkazů zákonem požadované kvality (jejich dřívější neznámost, existence již v době původního řízení, nemožnost je dříve uplatnit účastníkem, jemuž jsou ku prospěchu). Nezbytným předpokladem je však rovněž to, že tyto skutečnosti nebo důkazy mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování. A právě v naplnění v pořadí druhého předpokladu spočívá podstatný argumentační deficit podané žaloby.

[17] Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí přisvědčil názoru Krajského úřadu Karlovarského kraje, který rozhodoval v prvním stupni, že pokud by se prokázalo, že kontaminovanou zeminu bude nutné odstranit, pak jde o věc technicky proveditelnou, která se však netýká rozhodnutí o umístění stavby resp. jeho změny (strana 6 a 10 prvostupňového rozhodnutí, strana 12 a 13 žalobou napadeného rozhodnutí). Žalovaný výslovně aproboval právní názor, že žalobcem tvrzené okolnosti (hydrogeologický průzkum zaměřený na možnou kontaminaci pozemku ropnými látkami a následné doporučení ČIŽP nepokračovat v probíhajícím stavebním řízení) nemíří do splnění zákonných kritérií, které je třeba zkoumat v územním řízení. Bylo tedy třeba konzistentně tvrdit, že tvrzené okolnosti odůvodňující obnovu řízení jsou relevantní právě v řízení, jehož obnovy se účastník domáhá, tedy v řízení o umístění stavby.

[18] Žaloba však neobsahuje v tomto ohledu žádný žalobní bod. Žalobce namísto toho argumentoval tak, že poukaz na Závěrečnou zprávu geologického úkolu ze dne 5. 8. 2009, „Odhad ekologických škod“ z října 2002, „Doplňkový průzkum kontaminace zemin“ ze září 2009 a rozhodnutí ČIŽP o nápravě škody ze dne 15. 10. 2011 jsou podle jeho názoru skutečnostmi, v důsledku kterých lze obnovit pravomocně ukončené územní řízení.

[19] Okolnosti týkající se tvrzené kontaminace spodních vod a podloží uplatnil žalobce rovněž jako odvolací důvod proti rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary ze dne 4. 5. 2011, sp. zn. SÚ/958/11/Žá-231.2, kterým bylo vydáno stavební povolení k zamýšlené stavbě Bytové domy Tuhnice, Karlovy Vary, VH část. To následně Krajský úřad Karlovarského kraje zrušil rozhodnutím ze dne 19. 9. 2011, čj. 2755/ZZ/11-4, mimo jiné právě proto, že byl nedostatečně zpracován bod Souhrnné zprávy, který se týkal vlivu stavby na životní prostředí. Zdůraznil, že bez zahrnutí výsledků průzkumu kontaminace lokality nemůže být dostatečně zhodnocen vliv stavby na životní prostředí. Tím spíše však

bylo třeba v žalobě konkrétně tvrdit, že lze obsahově obdobná tvrzení úspěšně uplatnit rovněž jako důvod obnovy územního řízení a proč.

[20] Obstojí proto právní názor krajského soudu, který žalobě vytýká absenci žalobních tvrzení týkajících se materiálního kriteria. Aby mohlo být pravomocně ukončené územní řízení obnoveno, musí být naplněny oba předpoklady současně. Oběma se žalovaný zabýval v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a stěžovatel tak měl procesní prostor proti oběma brojit, což však neučinil.

[21] Byť by Nejvyšší správní soud musel u kasační námitky týkající se materiálního kritéria zvažovat její přípustnost s ohledem na § 104 odst. 4 s. ř. s., je třeba konstatovat, že stěžovatel neuplatnil dosud chybějící námitky ani v kasační stížnosti. Namísto toho setrval na přesvědčení, že není v zásadě podstatné, zda lze uplatňovat jím vznesené námitky i v jiném řízení, podstatné podle něj je, zda byl oprávněn tyto námitky vznést v řízení o umístění stavby. Neuvedl však, proč se domnívá, že byl oprávněn uplatnit je v územním řízení o změně umístění stavby. Vyjádřil pouze obecné přesvědčení, že kontaminace území je důvodem, pro který je třeba přiznat ochranu vlastníkům sousedních nemovitostí a považuje za absurdní, aby v územním řízení nebylo možné zohlednit námitku týkající se ekologické hrozby. Kasační stížnost tak nadále neobsahuje konkrétní odkaz na platnou právní úpravu, soudní judikaturu, či konkrétní části správního spisu [zejm. stanoviska dotčených orgánů podle §4 odst. 4 a § 90 písm. d) stavebního zákona], s odkazem na které měla být obnova řízení povolena. Stěžovatel se nadále omezil na vyjádření zcela obecného nesouhlasu s právním názorem krajského soudu a nevysvětlil, proč bylo podle jeho názoru splněno materiální kriterium pro povolení obnovy.

[22] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[23] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Zbývá dodat, že Nejvyšší správní soud nepovažoval kasační stížnosti za zjevně účelovou, již proto nepřiznal žalovanému náklady řízení o kasační stížnosti ve výši paušální úhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. K přenositelnosti právních názorů vyjádřených v nálezu Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13, mířících primárně do oblasti občanského soudního řízení, též do řízení podle soudního řádu správního, lze obecně poukázat na rozsudek ze dne 25. 8. 2015, čj. 6 As 135/2015 - 79.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 29. března 2016

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu